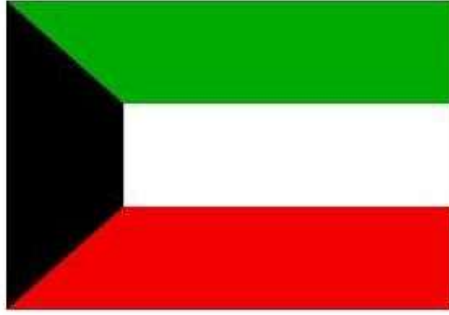

KUVEYT

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	13
5. TÜRKİYE ile TİCARET	15
EKLER:.....	18

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Yüzölçümü	17.818 km ²
Nüfusu	5,0 milyon (2024 IMF tahmini) (1,5 milyon Kuveytli, diğerlerinin %90'ı Asya ve Arap ülkeleri kökenli)
Başkenti	Kuveyt
Önemli Şehirleri	Kuveyt, Farwaniya, Hawalli, Ahmadi, Jahra
Dili	Arapça
Para Birimi	Kuveyt Dinarı (KD)
Din	İslam
Yönetim Şekli	Anayasal Emirlik (Anayasal monarşi)
Valilikler	6 Adet Valilik- Al Ahmadi, Al 'Asimah, Al Farwaniyah, Al Jahra', Hawalli, Mubarak al Kabir, Al Jahra, Hawalli,
Bağımsızlık Tarihi	19 Haziran 1961
Uluslararası telefon kodu	+965

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Country Report, CIA Fact Book, IMF

Coğrafi Konum

Kuveyt; Basra Körfezinin kuzeyinde yer almaktadır. Kuveyt ile Suudi Arabistan arasındaki tarafsız bölgedeki 2.590 km²'lik alan da dahil edildiğinde toplam 17.818 km²'lik yüzölçüme sahip olan Kuveyt'in kara komşuları Irak ve Suudi Arabistan olup, Irak ile 240 km, Suudi Arabistan ile ise 222 km sınıra sahiptir. Kuveyt'in toplam kıyı uzunluğu ise 499 km'dir. Boubiyan Adasında yer alan bataklık alanlar dışında, Kuveyt'in tamamına yakını düz ve çöl alanlardan oluşmaktadır. Ülkenin en yüksek noktası 306 m. olup, dağ, akarsu, ve benzeri fiziksel yapılara sahip değildir. Boubiyan ve Failaka Adaları dışında bazı küçük adalar bulunmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Kuveyt 1961 yılında bağımsızlığını kazanarak 1963 yılında Birleşmiş Milletler'in bir üyesi olmuştur. Jeopolitik konumu nedeniyle etrafındaki istikrarsızlıklardan olumsuz olarak etkilenen Kuveyt sekiz yıl süren İran Irak savaşı sonrasında Ağustos 1990 tarihinde Irak tarafından işgal edilmiş, ancak ABD'nin öncülüğünde çeşitli ülkelerin oluşturduğu askeri güçlerin ortak hareketi sonucunda Şubat 1991 tarihinde yeniden bağımsızlığına kavuşmuştur.

Kuveyt'in yönetim biçimi, anayasal monarşi olup; Kuveyt Anayasa'sı Kuveyt'i sadece Şeyh Mübarek Al Sabah'ın soyundan gelenlerin başa geçebileceği bir emirlik olarak tanımlamaktadır. İktidar müteveffa Şeyh Ahmad Al-Jaber'in (1921-1950) iki oğlunun aileleri arasında paylaşılmaktadır.

Yasama yetkisi; Emir, Bakanlar Kurulu ve Ulusal Meclis tarafından paylaşılmaktadır. Kanunlar, Meclis tarafından kabul edildikten sonra Emir tarafından onaylanmakta olup, bundan sonra resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Emir'in parlamentoyu feshetme yetkisi de bulunmaktadır. Ancak fesih için nedenlerin açık olarak belirtilmesi gerekmektedir.

Kuveyt'te siyasi parti kurmak yasak olduğundan yasal olarak tanınmış partiler bulunmamaktadır. Ancak çeşitli gruplaşmalar mevcut olup, seçimlerde resmen tanınmayan çeşitli politik görüşleri benimsemiş olan adaylar yarışmaktadır. Bu gruplaşmaların başlıcaları; İslami Anayasa Hareketi (liberal), Kuveyt Demokratik Forumu (liberal), Al-Salaf İslami Hareketi, Ulusal Demokratik Hareketi, Şii Ulusal İslam İttifakı ve Kuveyt'te bulunan başlıca bedevi kabilelerin oluşturduğu bloklardır.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

IMF verilerine göre Kuveyt'in nüfusu 2023 yılı itibariyle tahminen 4,9 milyon olup, nüfusun sadece 1,5 milyonu Kuveyt vatandaşıdır. Göçmen nüfusunun büyük çoğunluğunu Asyalılar oluşturmaktadır. Diğer bölge ülkelerinde olduğu gibi genç nüfus oldukça fazladır.

Kuveytli işgücünün % 90'ından fazlası kamuda çalışmakta olup, aynı anda özel sektörde de çalışma imkanına sahiptirler. Bununla beraber Kuveytli özel sektör işlerine pek rağbet etmemektedirler.

İşsizliğin önlenmesi ve Kuveytli nüfusun özel sektörde çalışmasını teşvik etmek amacıyla "Kuwaitization" isimli bir proje başlatılmış ve özel sektör firmalarına belirli oranda Kuveytli çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir. Bu kotalar sektörlere göre %2 gibi rakamlardan başlayarak, bankacılık gibi alanlarda %50'ye kadar çıkabilmektedir. Sektörler arasında farklılık gösteren asgari Kuveytli çalışan oranlarını sağlayamayan firmaların kamu ihalelerine katılmaları engellenebilmekte ve ceza ödemeleri gerekmektedir.

Ancak, Kuveytli yabancılara göre daha yüksek ücret ile çalışmaları, özel sektörün çalıştırdığı yabancı işçilerin yerine Kuveytli çalıştırmaları maliyet artışına neden olmaktadır. Ayrıca, kamuda çalışma gün ve saatlerinin daha az oluşu, kamu çalışanlarının ikinci bir iş ile iştilal etmeleri, Kuveytli özel sektör tarafından aranan niteliklere sahip olmayışı gibi nedenler, özel sektörde çalışan Kuveytli sayısının artırılmasını sınırlandıran etkenlerdir.

Çeşitli uluslararası kuruluşlar tarafından ve ekonomik ilişkilerin geliştirmeye çalıştığı batılı ülkeler tarafından çalışma şartları ve yabancı işçi çalıştırma sistemi nedeniyle eleştirilmektedir. Yabancıların Kuveyt'te çalışabilmeleri için uygulanan kefalet sistemi nedeniyle ortaya çıkan sorunların giderilmesi, küçük yaşta işçi çalıştırılmasının önlenmesi, hizmetlilerinin durumunun iyileştirilmesi ABD, AB, ve ILO tarafından talep edilmektedir. Kuveyt, kefalet sisteminde değişiklikler yapılmasını da kapsayan bir takım değişiklikleri içeren yeni yasal düzenlemeler üzerinde çalışmalar yaptığını açıklamıştır.

Kuveyt vatandaşları kamu sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaktadırlar. Sosyal İşler ve Çalışma Bakanlığı vasıtasıyla çocuklara, gençlere, sakatlara, yaşlılara ve ihtiyaç sahibi ailelere bir çok hizmet verilmektedir. Ülkede yasal olarak ikamet eden yabancılar için de cüzi bir yıllık sigorta bedeli ödenmesi karşılığında aynı şekilde kamu sağlık kurumlarından belli bir ölçüde yararlanma imkanı mevcuttur.

Eğitim

Anayasaya göre ilk öğretim tüm vatandaşlar için zorunlu olup, üniversite düzeyine kadar eğitim ücretsizdir. Birleşmiş Milletler verilerine göre okur yazarlık oranı 15 yaş üzeri için % 95'in üzerinde olup, bu oran Arap dünyası için oldukça yüksektir

Dođal Kaynaklar ve Çevre

Petrol ve doğal gaz haricinde dikkate alınmaya değer başka doğal kaynaklara ve madencilik faaliyetlerine sahip değildir. 66 Milyar kilovat saat elektrik üretimi bulunmakta tüketimi ise 58 milyar kilovat saattir. Elektrik üretiminin %98'i fosil yakıtlardandır. Yenilenebilir kaynaklardan enerji üretimi ise %1-2 düzeyindedir. Nükleer ve hidroelektrik enerji üretimi bulunmamaktadır. Ham petrol üretimi 2022 yılı Mayıs ayı itibarıyla günlük 2,9 milyon varil civarında olup, bu üretimle dünya 10.sudur. 100 milyar varili aşan petrol rezervleriyle de dünya 6.sıdır. Petrol dışında doğalgaz üretimi yıllık ortalama 17 milyar metreküpün üzerindedir. Bu miktarın 2035 yılında 27 milyar metreküpe ulaşması beklenmektedir.

Ülke topraklarının büyük çoğunluğu çöl olup, yer altı su kaynakları bulunmamaktadır. Ülkede genel olarak rafine deniz suyu kullanılmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	183,98	163,72	161,82	161,95	165,95	171,06	177,06	183,69
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	5,9	-3,6	-2,7	3,3	2,5	2,6	2,6	2,6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	38 380	33 321	32 290	31 682	31 828	32 164	32 640	33 198
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4	3,6	3	2,4	2,1	1,9	1,8	1,7
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	34,3	31,4	28,2	23,7	20,8	18,3	16	13,9
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	4,79	4,91	5,01	5,11	5,21	5,32	5,43	5,53
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	2,9	3,2	7,2	12,9	16,2	19,7	23,9	24,8

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: IMF

Ekonomik Yapı

Kuveyt ekonomisi petrole dayanmaktadır. GSYİH'nın yaklaşık % 50'sini petrol ve petrole dayalı sektörler oluşturmaktadır. GSYİH'nın yaklaşık % 5'ine tekabül eden imalat sanayinin önemli bir kısmı yine petrole dayalı rafineri ve petrokimya endüstrisinden oluşmaktadır. Petrol ve ürünlerinin ihracatından elde edilen gelirin toplam ihracat içerisindeki payı %90'a yaklaşmakta olup, petrol gelirlerinin toplam kamu gelirleri içerisindeki payı ise %90'ın üzerindedir.

Önceki yıllarda, petrol fiyatlarında yaşanan artışlar, Kuveyt ekonomisini olumlu etkilemiş ve pek çok büyük proje uygulamaya konulmuştur. önemli ölçüde likidite sağlamış, bu da ülkenin yeniden inşa ve yapılanma dönemine girmesine imkan vermiştir. Bu durum istihdamın son on yılın en yüksek rakamlarına ulaşmasına ve zaten yüksek olan tüketim harcamalarının artmasına da yol açmıştır. Özel sektör hem tüketim harcamalarındaki artıştan, hem de kamu alım ve ihalelerindeki artıştan büyük ölçüde fayda görmüştür. Son dönemlerde petrol fiyatlarındaki düşüşlerin de ekonomi üzerinde olumsuz etkileri görülmüştür.

Kuveyt bazı temel girdi fiyatlarına sübvansiyonlar uygulamaktadır. Su, elektrik, akaryakıt, et, un, ekmek, demir-çelik ve çimento gibi ürünlerin uygulanan sübvansiyonlar ile düşük fiyatlarla satılması, yurtiçi telefon görüşmelerinin ücretsiz sağlanması, bütçe giderlerini artırmakta ve sübvansiyon edilen ürünlerin tüketiminde gereksiz artışlara ve kaynak israfına neden olmaktadır.

Ekonomi Politikaları

Maliye politikaları devletin başlıca makroekonomik araçlarını oluşturmaktadır. Bütçe hesaplarında petrol fiyatındaki dalgalanmalara karşı korunmak amacıyla tahmini petrol fiyatları oldukça düşük tutulmaktadır. 2015 ve 2016 yıllarında petrol fiyatlarında meydana gelen düşüşler sonucunda, Kuveyt bütçesi 15 yıl sonra ilk defa bütçe açığı vermiştir. Bu durum kamu harcamalarındaki büyümenin düşmesine de neden olmuştur.

Kuveyt, petrole bağımlılığını azaltmak ve istihdamı artırmak amacıyla "Kuwait 2035 Vision" adı altında bireyler planı hazırlamıştır. Plan Kuveyt'in bölgesel rolünü artırmayı ve ülkeyi bir ticaret ve finans merkezine dönüştürerek yatırımcıları ve özel sektörün ilgisini artırmayı hedeflemektedir. İnsani gelişme ve demokratik sistemin güçlendirilmesi planın diğer ayaklarını oluşturmaktadır.

Kuveyt ekonomiye yön vermesi için beşer yıllık dönemleri kapsayan planlar açıklanmaktadır. Planlar çerçevesinde her beş yıllık dönemde gerçekleştirilecek belli başlı projeler ve ayrılacak kaynak miktarları belirlenmektedir.

Planlar, büyük eleştirilere konu olmakla beraber, ülkenin elindeki fonların kullanımında önemli rol oynamaktadır. Kuveyt KD'nin dolar cinsinden sabitlenmesi uygulamasına 2007 yılında son verilmiştir. Buna karşın, KD dolar karşısında istikrarlı bir seyir izlemeye devam etmektedir.

Kuveyt, bütçe gelirlerinin %10'unu Future Generation Fund isimli yatırım fonuna aktarmaktadır. Bu fondan daha önce kurulan "Genel Rezerv Fonu" ile birlikte her iki kaynak 1982 yılında kurulan Kuveyt Yatırım İdaresi (Kuwait Investment Authority-KIA) tarafından yönetilen yatırımlara aktarılmaktadır.

Kuveyt Yatırım İdaresi'nin kurumsal yatırım stratejisi açısından, yönetilen fonlar çeşitli ülkelerde uzun vadeli yatırımlarda değerlendirilmekte, bu noktada riskli yüksek getiriden ziyade, uzun vadeli istikrarlı getirilere önem verilmektedir. Bir ülkeye yatırım kararı alındığı takdirde, o ülkedeki yatırım uzun yıllar devam etmektedir.

Ekonomik Performans

IMF tahmini verilerine göre Kuveyt ekonomisi 2020 yılında yaklaşık % 9 oranında küçülme göstermiş, 2021 yılında % 1,1 oranında, 2022 yılında, %6,1 oranında büyüme göstermiş, 2022 yılında %2,2, 2023 yılında da %1,2 oranında küçülme göstermiştir. 2023 yılı GSYİH'sı 161,8 milyar dolar, kişi başı gelir 32 608 dolar (satın alma gücü paritesine göre yaklaşık 45 bin dolar)'dır. 2024 yılında ise GSYİH'nın 160 milyar dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

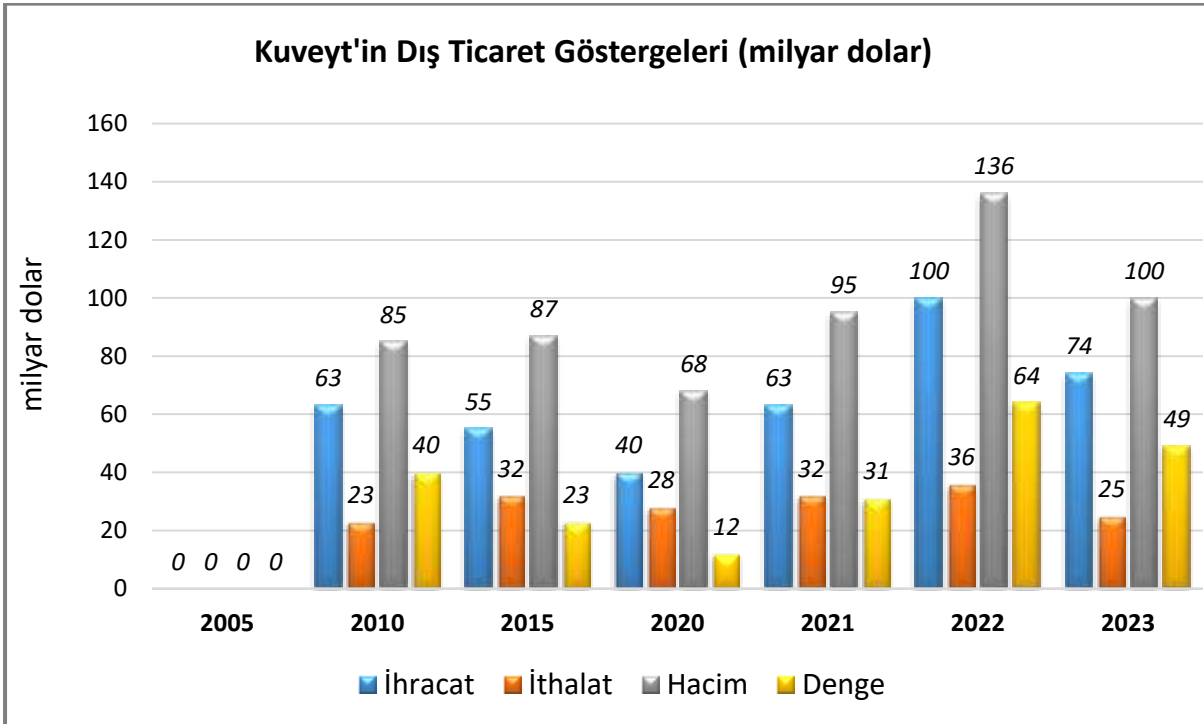
Ülkenin ekonomik performansı genel olarak petrol fiyatlarında yaşanan dalgalanma ile paralellik göstermektedir. Son yıllarda petrol gelirlerindeki azalma ve siyasi gerilimler nedeniyle kamu harcamaları sınırlandırılmıştır. Ülke sahip olduğu birikimler sayesinde içinde bulunduğumuz dönemde petrol fiyatlarındaki düşüşlerin olumsuz etkilerini en aza indirmeye çalışmaktadır.

2017/2019 döneminden itibaren ülkede yatırımların artması, altyapı projeleri öncelikli olmak üzere inşaat sektörü projelerinin artırılarak ülkenin yüksek oranlarda büyümesi amaçlanmıştır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Kuveyt'in ihracatı, 2015 yılında, düşen petrol fiyatlarının etkisi ile 101 milyar \$'dan 55 milyar \$'a, 2016 yılında ise 46,2 milyar \$'a gerilemiş ve 2020 yılında pandemi döneminde son on yılın en düşük düzeyinde gerçekleşen ihracat 2021 yılının geçici verilerine göre 63 milyar dolara 2022 yılında ise 100 milyar dolarla maksimum düzeyine ulaşmıştır. İthalat ise son yıllarda 30 milyar dolar civarında seyretmiş, 2022 yılında 36 milyar dolarla maksimum düzeyine ulaşmıştır. Kuveyt'in 2023 yılı dış ticaret verileri henüz kesinleşmemiş yansıma veriler olup, ihracatta özellikle yıllık ortalama 6 milyar doların üzerinde ihracatın bulunduğu Vietnam ile 4 milyar doların üzerinde ihracatın bulunduğu körfez ülkelerine olan ihracat verileri henüz toplama yansıtılmamıştır. İthalatta ise körfez ülkelerinden olan ortalama 10 milyar doların üzerindeki ithalat verileri henüz toplam ithalata yansıtılmamıştır. 2023 yılı geçici yansıma verilere göre ihracat 74 milyar dolar, ithalat ise 25 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Kuveyt'in dış ticareti 2023 yılında 49 milyar dolar fazla vermiştir.

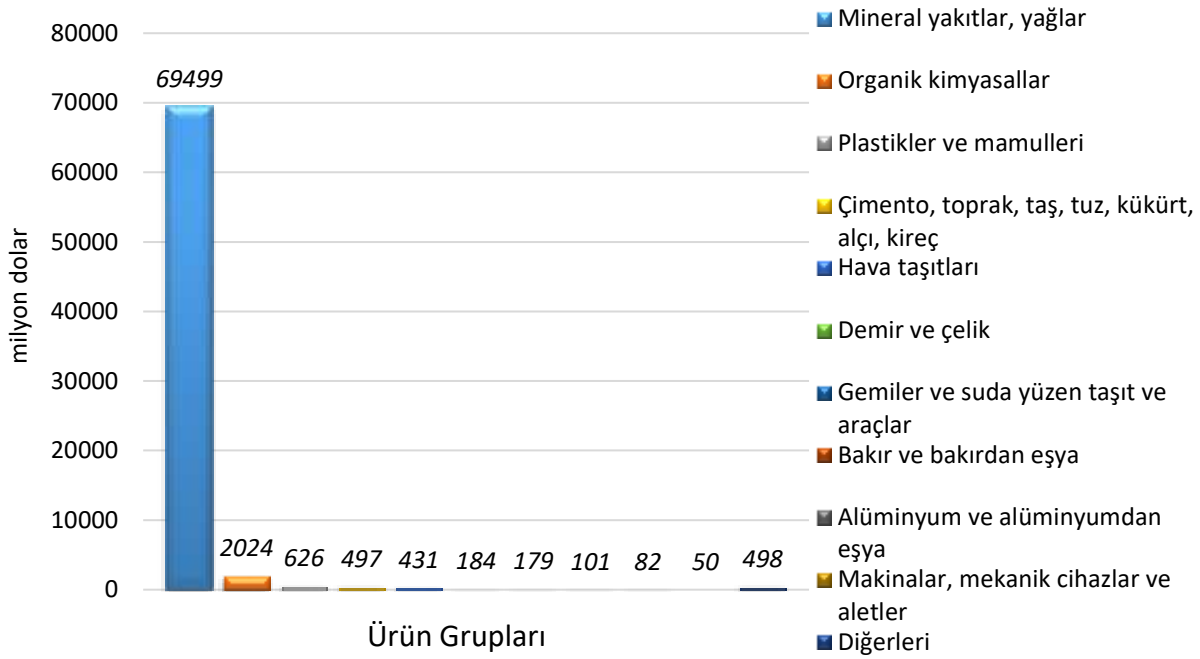
Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansıma veriler

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kuveyt'in ihracatı %95'in üzerindeki payı ile petrol ve ürünleri ihracatına dayanmaktadır. Ham petrol, petrol gazları, asiklik alkoller, siklik hidrokarbonlar, kükürtler, etilen polimerler önemli ihraç ürünleridir.

Kuveyt'in İhracatında Başlıca Ürün Grupları 2023 (milyon dolar)

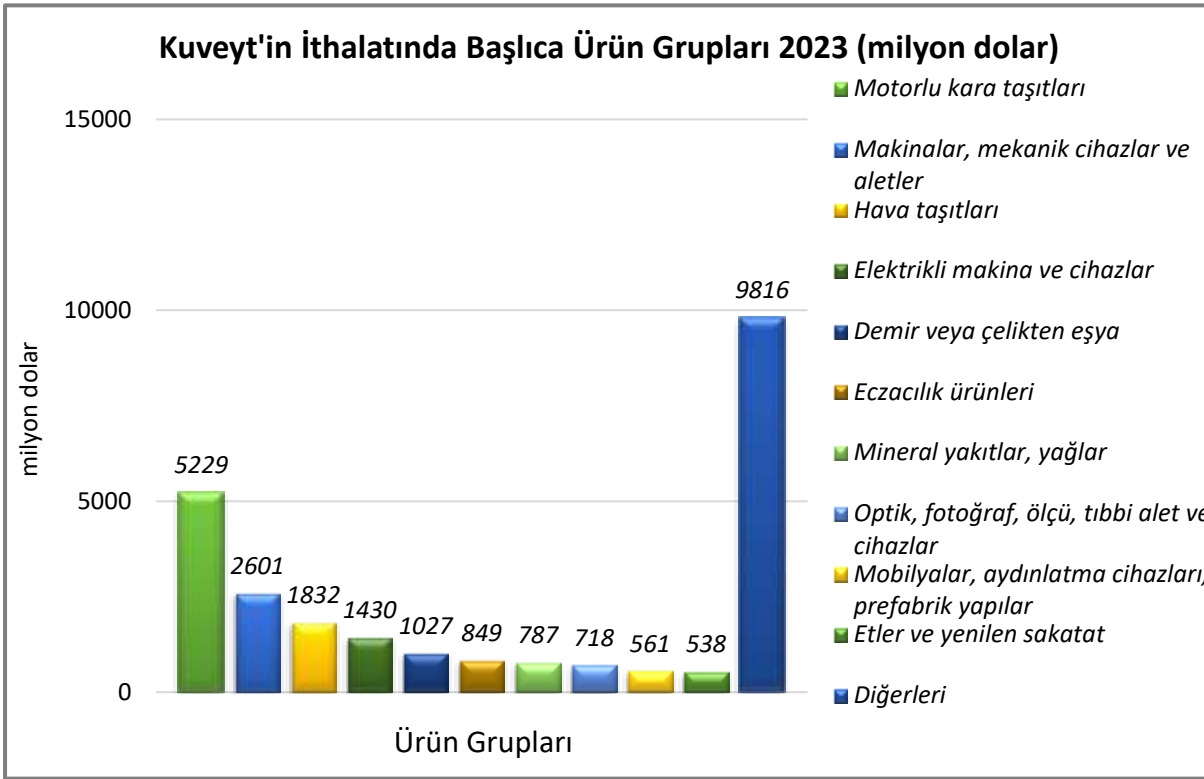

Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansıma veriler

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kuveyt'in ithalatında ise başta otomobiller olmak üzere petrol gazları, demir, tıbbi ilaçlar, turbojetler ve hava taşıtları en önemli yeri tutmaktadır.

Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansımaya veriler

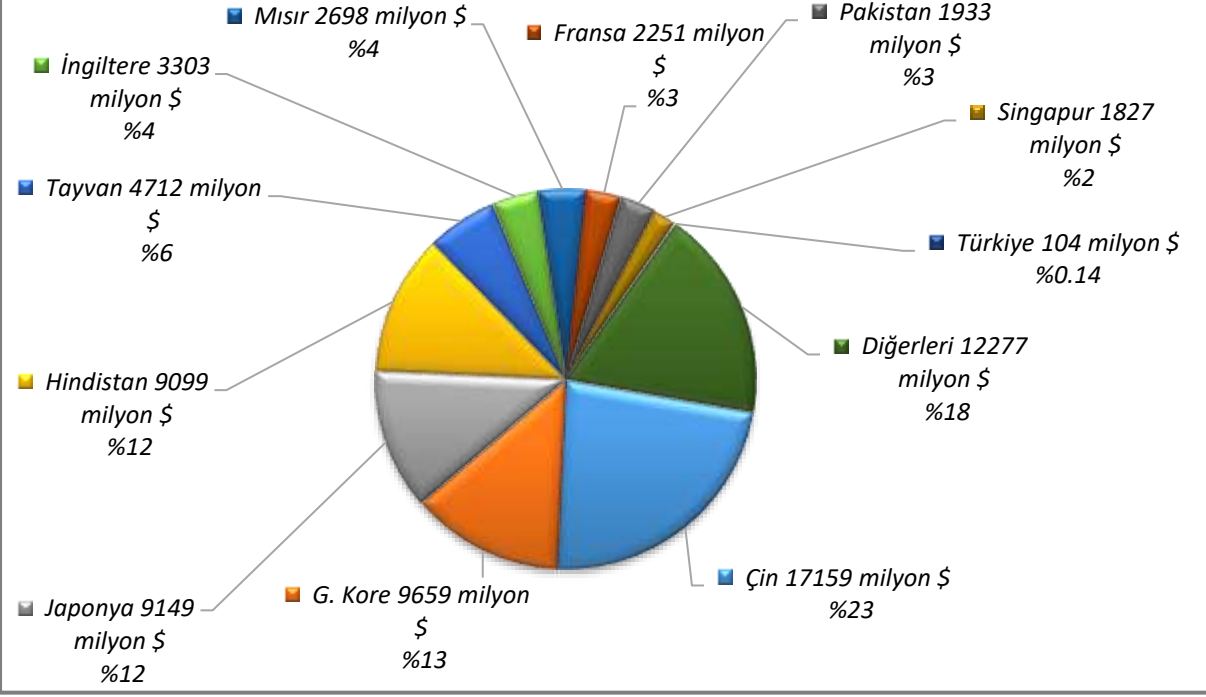
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kuveyt'in ihracatında başta Çin olmak üzere Güney Kore, Japonya ve Hindistan gibi Asya ülkeleri en önemli yeri tutmaktadır. Kuveyt'in ihracatında Türkiye %1'in altındaki payı ile 33. sırada yer almaktadır. 2023 yılı geçici yansımaya verilerde körfez ülkelerine ve önemli miktarda ihracatın bulunduğu Vietnam'a yapılan ihracat verileri henüz yansıtılmamıştır.

Kuveyt'in Ülkelere Göre İhracatı 2023 (milyon dolar, % pay)

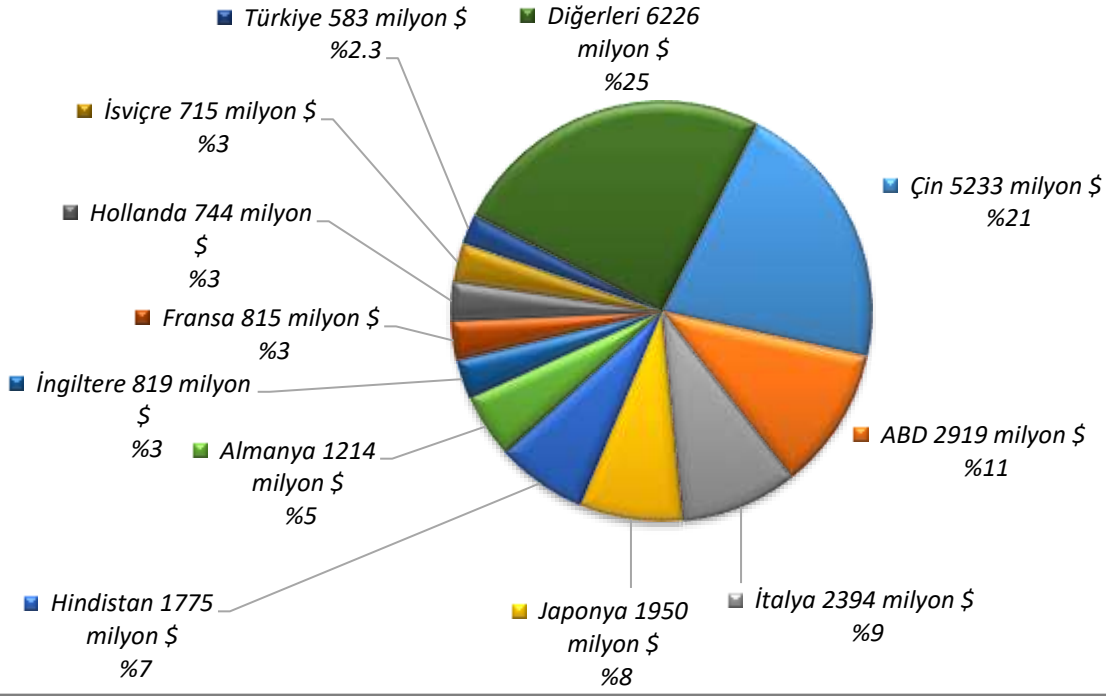
Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansıma veriler

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kuveyt'in ithalatında ise başta BAE olmak üzere körfez ülkeleri, Çin, ABD ve Japonya en önemli yeri tutmakta, Türkiye ise %2,3'lük payı ile 11. sırada yer almaktadır. 2023 yılı geçici yansıma verilerde körfez ülkelerinden yapılan ithalat verileri henüz açıklanmamıştır.

Kuveyt'in Ülkelere Göre İthalatı 2023 (milyon dolar, % pay)

Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansımaya veriler

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Konut, yerleşim, sağlık, eğitim, enerji, su, ulaşım, çevre alanları ile ülkedeki petrol sektörünün üretim kapasitesinin ve işlenmiş petrol üretiminin arttırılmasına yönelik petrokimya ve rafineri projelerini kapsayan alanlarda yatırımlar öngörülmektedir.

1980 yılında yayınlanan Ticaret Kanunu yabancıların Kuveytli firmalardaki hisse oranlarını % 49 ile sınırlamaktadır.

2000 yılında yayınlanan ve 2003 yılı sonunda uygulamaya giren Yabancı Sermaye Kanunu'ndaki değişiklikler, yabancıların hisse oranlarının %100'e çıkarılmasına imkan sağlamakla beraber, bu imkanlar ilgili kanunun 3. maddesinde belirtilen konular ile sınırlıdır.

İş Kurma Mevzuatı ile ilgili ayrıntılı bilgilere Kuwait Direct Investment Promotion Authority (<http://kdipa.gov.kw/en/>) aracılığı ile erişim sağlanabilmektedir.

Kuveyt'e uzun yıllar ortalama 300-400 milyon dolarlık doğrudan yabancı yatırım girmekte iken 2018-2020 döneminde oldukça azalma göstermiş, 2022 yılında 758 milyon dolara yükselmiş, 2023 yılında ise 682 milyon dolara yükseldiği tahmin edilmektedir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	757,55	681,80	750,00	637,50	541,90	568,90	597,40
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	0,40	0,40	0,40	0,40	0,30	0,30	0,30
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	16 466,80	17 149,00	17 899,00	18 536,00	19 078,00	19 647,00	20 244,00
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 24 613,90	- 14 768,00	- 8 861,00	- 5 317,00	- 4 785,00	- 5 024,00	- 5 275,00
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	70 210,50	84 979,00	93 840,00	99 156,00	103 941,00	108 965,00	114 241,00

(*) Tahmini Veriler

Kaynak:EIU

Sosyal Güvenlik Mevzuatı

Kuveyt'te istihdam, sektörler itibariyle 4 sınıfta ele alınmaktadır.

- Kamu sektöründe çalışan yerli ve yabancılar, Kamu Sektörü Çalışma Yasası'na tabidirler.
- Petrol sektöründe istihdam edilenler, Petrol Sektörü İş Yasası'na tabidirler. Bunlar özel sektör işyasasının lehte olan hükümlerinden de yararlanabilmektedirler.
- Özel sektörde çalışanlar, Özel Sektör İş Yasası'na tabidirler.
- Ev hizmetlerinde çalışanlar ve tümü yabancı olan hizmetlilerin tabi oldukları bir mevzuat

bulunmamakta olup, hukuki durumları, genel hukuk kuralları içinde değerlendirilmektedir.

Serbest Bölgeler

1995 yılında kurulmuş olan Kuveyt Serbest Bölgesi'nin (<http://www.kuwaitfreezone.com/>) işletilmesi Kuveyt Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı Sanayi Kamu İdaresi (Public Authority for Industry) kanalıyla yürütülmektedir.

Serbest bölgede faaliyet göstermek suretiyle Kuveyt tarafından yabancıların faaliyetlerine getirilen sınırlandırmalar önemli ölçüde aşılabilmektedir. Bu çerçevede, serbest bölgede kurulacak firmalarda %100 hisse sahibi olunması, gümrük vergileri, vergi, işçi çalıştırma ile ilgili sınırlandırmaların aşılması mümkün bulunmaktadır.

Serbest Bölge'de faaliyet göstermek isteyen firmalar için 4 ayrı türde lisans düzenlenmektedir.

1 yıllık dönem için düzenlenen lisanslar yenilenebilmektedir.

- Ticari faaliyetler için – Commercial Licence,
- Üretim, montaj, ambalajlama, vb. faaliyetler için - Industrial Licence,
- Finansal, yönetim danışmanlığı, mühendislik, danışmanlık, ve denetmenli faaliyetleri için- Service licence,
- Yukarıda belirtilen faaliyetler ile ilgili özel talepler için – Special Licencedüzenlenmektedir.

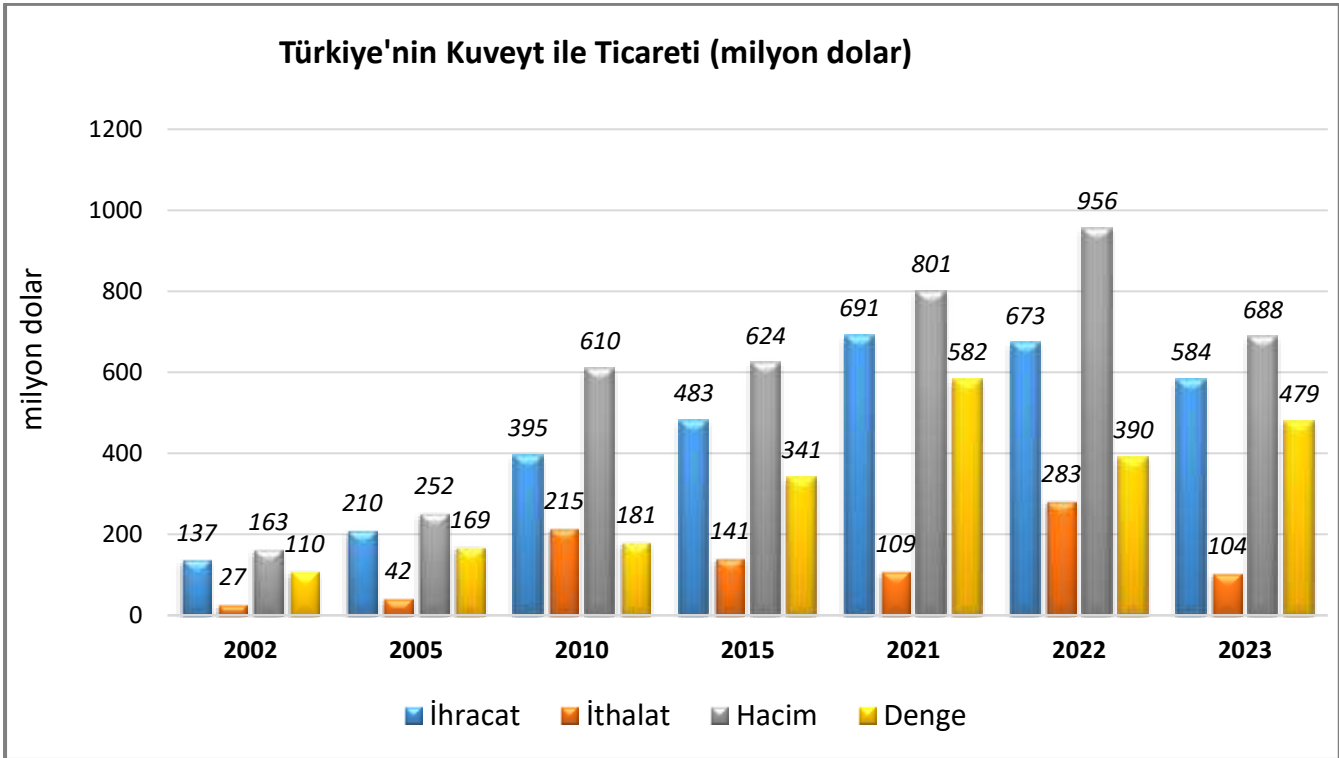
Kuveyt Serbest Bölgesi hakkında daha detaylı bilgi "Public Authority for Industry (<https://www.pai.gov.kw/en>)" adresinden edinilebilir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Ülkemiz ile Kuveyt arasındaki ticari ilişkilerin geçmiş yıllar itibariyle seyrine bakıldığında, ticaretin oldukça değişkenlik arz ettiği görülmektedir. İhracatımız genel olarak sürekli gelişme gösterirken ithalatımız dalgalanma göstermiştir. İhracatımız 2001 yılında 105 milyon dolar iken, 2021 yılında 691 milyon dolara yükselmiş, 2023 yılında 584 milyon dolara gerilemiştir. İthalatımız ise 2022 yılında 283 milyon dolarla maksimum düzeyde gerçekleşmiş, 2023 yılında ise 104 milyon dolara gerilemiştir. Kuveyt'ten ithalatımıza konu olan ürünlerin önemli bir kısmının petrol ürünlerine dayalı olması nedeniyle ithalat değeri dünya petrol fiyatlarının etkisi altında şekillenmektedir.

Kuveyt'le ikili dış ticaretimiz 2023 yılında ülkemiz lehine 479 milyon dolar fazlalık vermiştir.

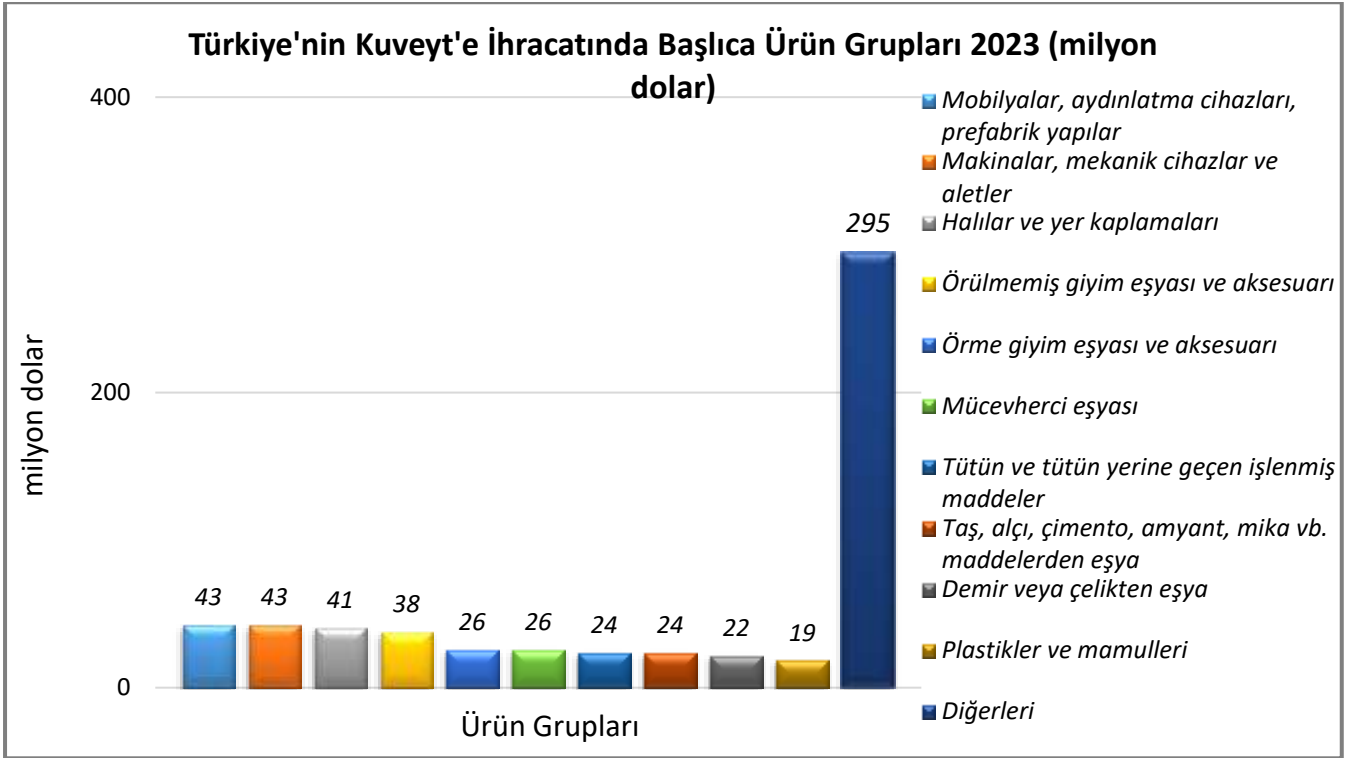
Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Türkiye'nin Kuveyt'e İhracatında Başlıca Ürünler

Kuveyt'e olan ihracatımızda görülen artış ve azalışın en önemli nedenlerinden birisi petrol fiyatlarındaki artış ve azalış sonrası, Kuveyt'teki pek çok projenin yavaşlaması veya hızlanma göstermesidir.

Bölgedeki siyasi istikrarsızlık ve Kuveyt ile ticarete önem arz eden Suriye ve Irak'taki karışıklıkların devam etmesi, Kuveyt ile ticaretimizin istenilen seviyelere ulaşamamasına neden olmaktadır.

Kuveyt'e ihraç edilen ürünlerin başında dokunmuş halılar, sigara, , inşaata elverişli işlenmiş taşlar, konfeksiyon ürünleri ve mobilyalar gelmektedir.

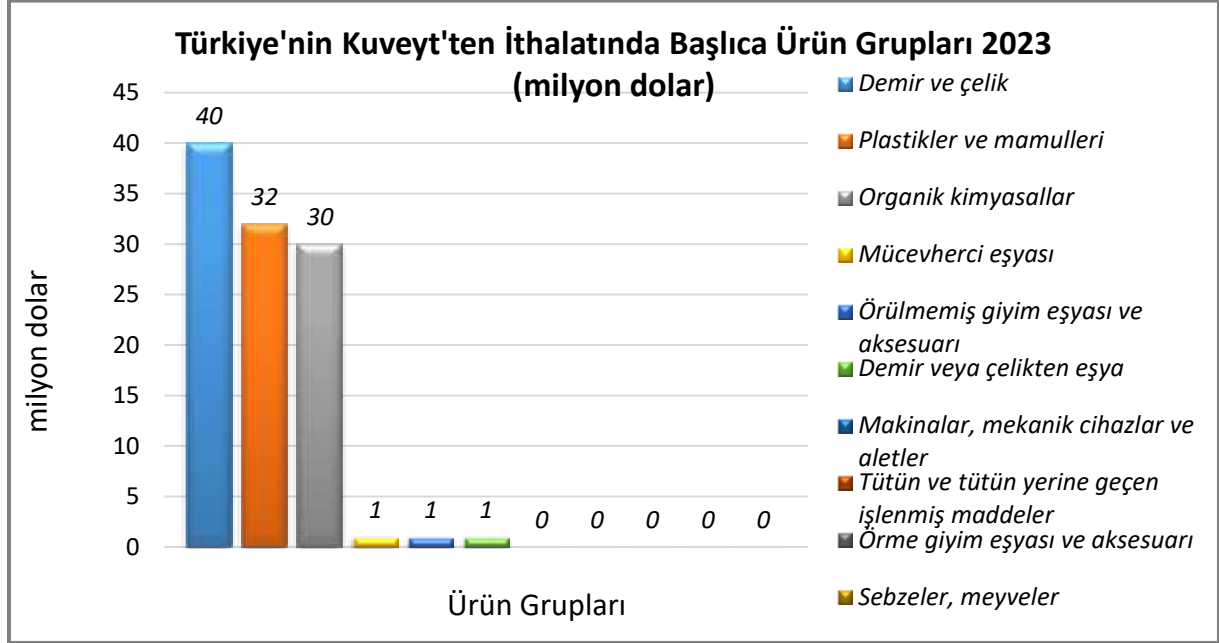

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Kuveyt'ten İthalatında Başlıca Ürünler

Ülkemizin Kuveyt'ten yapmış olduğu ithalatın kapsamına bakıldığında, Kuveyt'ten gerçekleşen ithalatın sınırlı sayıda üründen oluştuğu görülmektedir. İthalatta Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller, siklik hidrokarbonlar, etilen polimerler, asiklik alkoller ve propilenlerin ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Kuveyt'in İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			63 129 694	99 775 064	74 171 063	100	-25,7
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	41 770 747	68 036 100	42 296 053	57	-37,8
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	13 132 304	22 359 446	23 504 552	31,7	5,1
3.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 957 792	3 736 601	3 305 808	4,5	-11,5
4.	2902	Siklik hidrokarbonlar	554	57 955	1 357 313	1,8	2242
5.	2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	642 718	934 327	592 081	0,8	-36,6
6.	2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	0	0	496 894	0,7	0
7.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	253 426	447 542	477 011	0,6	6,6
8.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	648	1 481	403 667	0,5	27156,4
9.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	0	0	381 971	0,5	0
10.	8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	3 046	1 080	175 376	0,2	16138,5
11.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	90 492	65 381	140 882	0,2	115,5
12.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	14 297	9 833	136 091	0,2	1284
13.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	31 464	16 671	94 913	0,1	469,3
14.	7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	21 165	19 763	79 601	0,1	302,8

15.	2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	1 942	4 800	72 824	0,1	1417,2
-----	------	--	-------	-------	--------	-----	--------

Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansıma veriler

EK-2: Kuveyt'in İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			31 888 107	35 926 121	25 387 018	100	-29,3
1.	8703	Otomobiller	2 951 566	3 635 580	4 240 506	16,7	16,6
2.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	451	448	665 213	2,6	148385
3.	7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	306 457	704 207	586 937	2,3	-16,7
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 117 850	1 080 921	532 413	2,1	-50,7
5.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	24 606	196 918	354 930	1,4	80,2
6.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	607	13 830	353 461	1,4	2455,8
7.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	497 753	510 463	317 437	1,3	-37,8
8.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 374 446	1 482 758	309 192	1,2	-79,1
9.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	1 194 445	1 275 777	296 156	1,2	-76,8
10.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	229 871	217 660	278 170	1,1	27,8
11.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	470 637	433 554	264 073	1	-39,1
12.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	239 035	257 381	256 282	1	-0,4
13.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	245 570	300 084	253 215	1	-15,6

14.	207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	247 713	398 018	249 727	1	-37,3
15.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	352 541	299 006	231 005	0,9	-22,7

Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansıma veriler

EK-3: Kuveyt'in Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		64 249 615	100 111 405	74 171 063	100	-25,9
1.	Çin	17 755 281	26 509 941	17 159 019	23,1	-35,3
2.	G. Kore	8 260 131	12 401 897	9 658 962	13	-22,1
3.	Japonya	6 630 230	10 043 229	9 148 532	12,3	-8,9
4.	Hindistan	9 482 188	13 228 447	9 098 538	12,3	-31,2
5.	Tayvan	4 557 863	7 007 820	4 711 813	6,4	-32,8
6.	İngiltere	649 373	2 467 581	3 303 270	4,5	33,9
7.	Mısır	1 167 463	3 007 310	2 697 601	3,6	-10,3
8.	Fransa	466 553	1 838 214	2 250 927	3	22,5
9.	Pakistan	2 278 534	3 082 009	1 932 567	2,6	-37,3
10.	Singapur	560 997	440 937	1 826 776	2,5	314,3
11.	ABD	1 098 221	2 126 582	1 780 807	2,4	-16,3
12.	Etiyopya	511 139	344 835	1 326 334	1,8	284,6
13.	Almanya	28 880	55 532	753 035	1	1 256
14.	Tayland	687 832	1 201 962	675 217	0,9	-43,8
15.	Hollanda	350 530	293 006	669 808	0,9	128,6
...
33.	Türkiye	109 172	283 003	104 453	0,14	-63,1

Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansıma veriler

EK-4: Kuveyt'in Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		36 076 802	39 224 541	25 387 018	100	-35,3
1.	Çin	4 368 468	4 969 911	5 232 973	20,6	5,3
2.	ABD	3 037 952	3 398 285	2 918 917	11,5	-14,1
3.	İtalya	1 802 025	2 129 501	2 394 088	9,4	12,4
4.	Japonya	1 475 404	1 594 836	1 950 378	7,7	22,3
5.	Hindistan	1 230 319	1 496 478	1 775 482	7	18,6
6.	Almanya	1 199 316	1 156 296	1 214 234	4,8	5
7.	İngiltere	706 687	689 352	818 988	3,2	18,8
8.	Fransa	642 600	991 111	815 282	3,2	-17,7
9.	Hollanda	649 145	662 538	743 786	2,9	12,3
10.	İsviçre	524 348	549 964	714 590	2,8	29,9
11.	Türkiye	691 396	672 949	583 109	2,3	-13,4
12.	G. Kore	349 136	401 510	558 443	2,2	39,1
13.	Singapur	206 695	253 387	398 528	1,6	57,3
14.	Tayland	298 309	327 990	365 495	1,4	11,4
15.	Belçika	362 255	390 955	358 084	1,4	-8,4

Kaynak: Trademap 18/11/2024 tarihli yansımaya veriler

EK-5: Türkiye'nin Kuveyt'e İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			691 396	672 949	583 611	100	-13,3
1.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	34 291	30 167	27 154	4,7	-10
2.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	9 379	14 425	24 220	4,2	67,9
3.	6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	21 524	21 181	22 916	3,9	8,2
4.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	24 695	26 853	22 100	3,8	-17,7
5.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	22 436	21 254	19 056	3,3	-10,3
6.	0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	17 600	17 367	16 041	2,7	-7,6

7.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	3 802	7 807	15 394	2,6	97,2
8.	5703	Halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (tuftedilmiş)	15 067	13 266	14 134	2,4	6,5
9.	0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	14 383	13 737	13 561	2,3	-1,3
10.	9406	Prefabrik yapılar	543	511	11 735	2	2196,5
11.	0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	10 334	17 022	11 622	2	-31,7
12.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	6 419	8 697	11 135	1,9	28
13.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	27 484	10 229	10 579	1,8	3,4
14.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	7 165	9 914	8 606	1,5	-13,2
15.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	8 748	8 909	8 031	1,4	-9,9

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Kuveyt'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			109 172	283 003	104 453	100	-63,1
1.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	0	25 118	39 670	38	57,9
2.	2902	Siklik hidrokarbonlar	41 528	144 480	24 994	23,9	-82,7
3.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	34 147	37 436	22 873	21,9	-38,9
4.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	11 688	6 437	8 591	8,2	33,5
5.	2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	18 957	58 312	3 163	3	-94,6
6.	2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	0	6 942	1 893	1,8	-72,7
7.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	0	0	584	0,6	0
8.	7326	Demir veya çelikten eşya	1	2	498	0,5	24800
9.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise,	486	542	381	0,4	-29,7

		etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)					
10.	7202	Ferro alyajlar	684	163	337	0,3	106,7
11.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	0	47	217	0,2	361,7
12.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	0	0	194	0,2	0
13.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	1 909	190	0,2	-90
14.	3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	0	0	165	0,2	0
15.	6202	Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. Eşya	87	41	88	0,1	114,6

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri